

การศึกษาผลที่มีต่อการพัฒนาชุมชน เนื่องจากกระบวนการกลุ่มคิ่มชา – ก้าแฟญานค่าคืน

ของประชากรผู้ประกอบอาชีพมีรายได้ในเขตเทศบาลตำบลปากเพรอก

อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

สมบูรณ์ อินธีรักษ์

เสนอต่อบัดධิวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัสดุศาสตร์เพื่อการพัฒนา

ปีการศึกษา 2546

สิบสิบที่ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

ISBN 974-316-246-1

**A STUDY OF THE EFFECTS TOWARDS COMMUNITY DEVELOPMENT
DUE TO THE GROUPS OF PEOPLE GATHERING TO DRINK
TEA AND COFFEE IN THE EVENING IN PAK – PHRAEK
MUNICIPALITY, AMPHOE THUNG SONG,
NAKHON SI THAMMARAT**

SOMBOON YINDEERAK

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the Master
of Arts Degree in Social Sciences for Development
Graduate School , Rajabhat Institute Nakhon Si Thammarat**

Academic Year 2003

ISBN 974-316-246-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาผลที่มีต่อการพัฒนาชุมชน เนื่องจากการรวมกลุ่มคุ้มค่า – ก้าแฟ
ยามค้าคืนของประเทศไทย ผู้ประกอบอาชีพมีรายได้ในเขตเทศบาลตำบลปากเพรอก
อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัย

นายสมบูรณ์ ขันดีรักษ์

สาขา

สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

คณะกรรมการควบคุม

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไมตรี จันทร์)

อนันดา คงฤทธิ์

กรรมการ

(ดร.สายสวากห์ เกตุชาติ)

..... กรรมการ

(นายธีรศักดิ์ วัฒนสิน)

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไมตรี จันทร์)

อนันดา คงฤทธิ์

กรรมการ

(ดร.สายสวากห์ เกตุชาติ)

..... กรรมการ

(นายธีรศักดิ์ วัฒนสิน)

..... กรรมการ

(นายวิศิษฐ์ สุทธิภูมิ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนม ทองชัย)

คณะกรรมการสอบ

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

..... คณบดีคณะบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์วิมล ดำครี)

วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2546

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาผลที่มีต่อการพัฒนาชุมชน เนื่องจากการรวมกลุ่ม คุ้มชา – กาแฟ ยามค่ำคืนของประชากรผู้ประกอบอาชีพมีรายได้ ในเขตเทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย	นายสมบูรณ์ ยินดีรักษ์
สาขา	สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไนต์ จันทร์
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.สายสวาย เกตุชาติ นายธีรศักดิ์ วัฒนสิน

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะ รูปแบบ โครงสร้าง เงื่อนไข การรวมกลุ่มคุ้มชา – กาแฟ ยามค่ำคืนของประชากรผู้ประกอบอาชีพมีรายได้ ในเขตเทศบาลตำบลป่าแดด ศึกษาผลที่เกิดจากจิตสำนึกและพลังของกลุ่ม ในการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน ในรูปแบบต่างๆ โดยคัดเลือกกลุ่มประชากรจำนวน 71 คน แบ่งออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มผู้มีบทบาท เกี่ยวข้องจำนวน 10 คน และกลุ่มผู้ประกอบการค้า จำนวน 5 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นการสัมภาษณ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi – Structured Interview) วิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกหมวดหมู่ของคำสัมภาษณ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความหมายและ ความสัมพันธ์ของข้อมูลกับปรากฏการณ์ทางสังคม

ผลการวิจัย พนวจ

- กลุ่มประชารมีโครงสร้าง มีความสัมพันธ์ มีลักษณะการรวมกลุ่ม แบบอรูปเป็นขั้น (Informal Group) สมาชิกมีบทบาท หน้าที่ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมของกลุ่มที่ชัดเจน
- กลุ่มประชารมีเงื่อนไขของการรวมกลุ่ม รวมถึงมีค่านิยมทั้งในลักษณะที่เกิดก่อน การรวมกลุ่มหรือภายหลังการรวมกลุ่ม โดยกลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม
- กลุ่มประชารมีพลัง มีศักยภาพ มีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพส่วนต้นของ สมาชิกกลุ่ม ตามคุณลักษณะแห่งความเป็นพลเมือง ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นพื้นฐานที่สำคัญของ กระบวนการประชาสังคม
- กลุ่มประชารมีบทบาทและมีส่วนร่วมชัดเจนในการช่วยเหลือ พัฒนา แก้ไข ปัญหาของท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจ การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตลอดรวมถึงการเมือง ส่วนท้องถิ่นที่รับน้ำดิ่งพยาบาลได้พยาบาลกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น

ABSTRACT

The Title	A Study of the Effects towards Community Development due to the Groups of People Gathering to Drink Tea and Coffee in the Evening in Pak – Phraek Municipality, Amphoe Thung Song, Nakhon Si Thammarat
The Author	Mr. Somboon Yindeerak
Program	Social for Development
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr. Maitree Juntra
Thesis Advisors	Dr. Saisawath Ketchart Mr. Teerasak Wattanasin

The purpose of this research was to study the characteristics, structure, condition and the result of the subconsciousness of the group of people who gathered to drink tea and coffee in road sides coffee houses in the evening, Pak Phrak Municipality, Amphoe Thung Song, Nakhon Si Thammrat. The people went there for their pleasure and participation in social development. The researcher interviewed the 8 groups of 71 customers, 10 persons from private and official sections and 5 coffee – venders by using Semi – Structured Interview Method. The information interviewed was analyzed and categorized to understand the meaning and the relationship between the obtained information and the social events.

The results of the research :

1. The group of people gathered in informal groups with mutual relationship and they obviously participated in social activities.
2. The group of people had a distinguished purpose with a certain social value of gathering both before and after gathering.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำอย่างดีขึ้นจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไนตรี จันทร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สายสวัสดิ์ เกตุชาติ และคุณธีรศักดิ์ วัฒนสิน กรรมการที่ปรึกษา รวมถึงคณาจารย์บัณฑิตวิทยาลัยผู้ช่วยที่ดูแลความรู้ ประสบการณ์ที่เปลี่ยนด้วยคุณภาพและมีคุณค่า ตลอดจนช่วยแนะนำ แก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอด ซึ่งตั้งแต่หลักนี้เป็นประਯุษน์อย่างมากในการวิจัยครั้งนี้ จนสามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรได้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์วิมล คำศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เหม พองชัย พันโทนายแพทย์ปริวรรต อุ่นศักดิ์ คุณวิศิษฐ์ สุทธิภูมิ ที่ช่วยแนะนำให้ข้อคิดเห็นจนเกิดความชัดเจนในการทำวิจัย เพื่อนร่วมรุ่นสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนารุ่นที่ 1 ทุกท่านที่นำเสนอและเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียนรู้ และการวิจัยครั้งนี้ไม่อาจสำเร็จลงได้หากไม่ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มประชากรในการทำวิจัย ผู้มีบทบาทเกี่ยวข้องและผู้ประกอบการจำหน่ายชา – กาแฟ ยานคำดีนในเขตเทศบาลตำบลปากแพะ อำเภอทุ่งสง ที่ได้ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะ เปิดโอกาสให้สัมภาษณ์ และเข้าร่วมรับรู้กิจกรรมต่างๆ ของกลุ่ม จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี่

สำหรับคุณค่าที่จะเป็นประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออนุญาตคุณพ่อทวีป และคุณแม่เวลา ยินดีรักษ์ บิดา มารดา ที่อบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมให้ได้รับการศึกษา จนประสบความสำเร็จในทุกๆ ด้าน โดยให้ความรักและเป็นกำลังใจตลอดมา รวมถึงครู - อาจารย์ ผู้มีพระคุณ ลูกหลาน และเพื่อนสนิททุกท่าน

สมบูรณ์ ยินดีรักษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	๔
สารบัญ.....	๖
สารบัญตาราง.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมายของกลุ่มและทฤษฎีว่าด้วยกลุ่มในรูปแบบต่าง ๆ	10
ความหมายของกลุ่ม.....	10
ทฤษฎีว่าด้วยกลุ่มในแบบต่างๆ.....	12
ประเภทและหน้าที่ของกลุ่ม.....	16
กลุ่มปฐมภูมิและกลุ่มปฐมภูมิ.....	16
กลุ่มรูปนัยและกลุ่morูปนัย.....	17
ความหมายของการพัฒนาและความหมายของชุมชน.....	21
ความหมายและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน.....	24
ความหมายและทฤษฎีทางสังคม.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28

3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
แหล่งข้อมูล.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	67
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
อภิปรายผล.....	65
ข้อเสนอแนะ.....	71
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	76
ภาคผนวก ก แบบบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประกอบการวิจัย.....	77
ภาคผนวก ข กิจกรรม ภาพถ่าย.....	87
ประวัติผู้วิจัย.....	99

สารบัญตาราง

ตารางที่

1 แสดงลักษณะของกลุ่มรูปนัยและอรูปนัย

หน้า

18